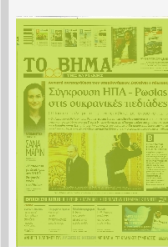

Ζωή Τσόκανου

Πηγή: ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ Σελ.: 73,77 Ημερομηνία έκδοσης: 30-04-2022
Αρθρογράφος: Επιφάνεια : 1228.74 cm² Κυκλοφορία: 32170
Θέματα: ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΖΩΗ
ΤΣΟΚΑΝΟΥ

Η διευθύντρια
της Κρατικής
Ορχήστρας
Θεσσαλονίκης
μιλάει για την
καριέρα της και την
εμφάνισή της στο
Μέγαρο Μουσικής
Αθηνών

σ. 5

«Όλα είναι θέμα θέλησης, δουλειάς, επιμονής, ταλέντου και χαρίσματος, ανεξαρτήτως φύλου» λέει η Ζωή Τσόκκανου

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΑ ΒΙΔΟ

Μαέστρος με διεθνή σταδιοδρομία και διευθύντρια της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, η Ζωή Τσόκκανου έρχεται στην Αθήνα για μία ιδιαίτερη εμφάνιση στο Μέγαρο Μουσικής. Η θεσσαλονικιά αρχιμουσικός θα ανοίξει, διευθύνοντας την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ, έναν νέο κύκλο εκδηλώσεων. Τίτλος του «Σύγχρονα Ελληνικά Κοντσέρτα» και είναι αφιερωμένος σε δημιουργούς που έγραψαν για σοσιαλικά όργανα με συνοδεία ορχήστρας, εστιάζοντας στη φόρμα του κοντσέρτου, αλλά ταυτόχρονα και σε Έλληνες συνθέτες του 20ού και του 21ου αιώνα που εξερεύνησαν αυτή τη φόρμα. Το πρόγραμμα της συναυλίας που θα δοθεί στις 4 Μαΐου περιλαμβάνει έργα των Ντεμπισί και Σούμαν καθώς και μία σύνθεση του Γιώργου Κουμεντάκη, «ενός κατά τη γνώμη μου σημαντικού συνθέτη της εποχής μας», όπως επισημαίνει η Ζωή Τσόκκανου, «με το έργο του οποίου έχω ασχοληθεί και άλλες φορές».

Μερικές μέρες πριν από τη συναυλία της Αθήνας διευθύνετε στη Θεσσαλονίκη την παγκόσμια πρεμιέρα του ορατορίου του Χρήστου Σαμαρά «Βυζαντινά πάθη». Από τον Σαμαρά λοιπόν, στον Κουμεντάκη. Παρακολουθείτε τη συνθετική δουλειά των Ελλήνων;

«Φυσικά. Με ενδιαφέρει πολύ να διευθύνω τα έργα τους. Με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης έχουμε έντονη παρουσία στον χώρο των ελλήνων συνθετών».

Ως μουσικός είναι εύλογο να έχετε ενδιαφέρον και για τα σύγχρονα έργα. Το κοινό πώς τα υποδέχεται; Τα δημοφιλή κλασικά έργα είναι πιο εύκολη λύση για μια ορχήστρα.

«Πράγματι, χρειάζεται μεγαλύτερη προσπάθεια για να επικοινωνήσεις ένα σύγχρονο έργο. Ωστόσο το κοινό ενδιαφέρεται περισσότερο από όσο πιθανώς νομίζουμε. Φυσικά υπάρχουν οι πιο μνημειώδη ακροατές που θα δείξουν πιο εύκολα το ενδιαφέρον τους. Υπάρχει και ένα κοινό που του αρέσει γενικότερα η κλασική μουσική και που θα προτιμήσει έναν Μπετόβεν, έναν Σούμπερτ ή έναν Μότσαρτ. Αν όμως μαζί με τον Μότσαρτ προσθέσεις μια πιναλιά σύγχρονου έργου, θα το ακούσει με ενδιαφέρον. Πρέπει να δίνουμε την ευκαιρία στον κόσμο να ακούει και κάτι καινούργιο. Τα καλά έργα πρέπει να παίζονται, να γίνονται ρεπερτόριο, αυτό είναι μέρος της αποστολής των μουσικών. Εξάλλου, μια συναυλία που συνδυάζει με όμορφο τρόπο το παλιό και το νέο, με έναν τρόπο που μουσικά και δραματουργικά έχει νόημα, είναι πάντα ενδιαφέρουσα».

Διευθύνετε στο εξωτερικό και στην Ελλάδα. Θα έχετε διαπιστώσει και στην πράξη πως το κοινό από χώρα σε χώρα είναι διαφορετικό. Από πόλη σε πόλη; Το κοινό της Θεσσαλονίκης είναι διαφορετικό από το κοινό της Αθήνας;

«Νομίζω πως ναι, υπάρχει διαφορά. Η Αθήνα έχει περισσότερες ορχήστρες. Έχει την Εθνική Λυρική Σκηνή. Οι Αθηναίοι ακούνε πιο συχνά ορχήστρες από το εξωτερικό. Έχουν αποκτήσει μεγαλύτερη εμπειρία. Πάντως το κοινό στη Θεσσαλονίκη είναι ενθουσιώδες και πολύ νέο.

«Ο ΔΡΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΑΕΣΤΡΟΥΣ ΕΧΕΙ ΑΝΟΙΞΕΙ»

Η γνωστή αρχιμουσικός και διευθύντρια της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης μιλάει για την καριέρα της με αφορμή την εμφάνισή της στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Ερχονται πολλοί νέοι στη συναυλίες μας, το έχω επιβεβαιώσει με διάφορες ευκαιρίες τα τελευταία πέντε χρόνια. Η πόλη μας δεν έχει μεγάλη παράδοση στη συμφωνική μουσική, έχουμε περισσότερη παράδοση στο θέατρο, όμως η σχέση των Θεσσαλονικιών με τη συμφωνική μουσική εξελίσσεται διαρκώς».

Και μετά την COVID-19; Εχει αρχίσει ο κόσμος να έρχεται ξανά στις συναυλίες;

«Είναι απίστευτο αυτό που ζούμε τους τελευταίους μήνες. Το κοινό έχει καταλύσει τις αιθουσες, παρά τους περιορισμούς. Υπάρχει τάση αυξητική και μεγάλο ενδιαφέρον από τη νέα γενιά. Αυτό, ας πούμε, δεν το βλέπω στη Γερμανία, όπου διηθύνω και πρόσφατα. Εκεί, στις συναυλίες, που λειτουργούν κυρίως με τη στήριξη συνδρομητών – είναι η κύρια πηγή εσόδων των ορχηστρών –, η συμμετοχή των νέων είναι περιορισμένη. Υπάρχει

βεβαίως άλλη παράδοση, οι συνδρομητές πηγαίνουν ας πούμε δύο τουλάχιστον φορές τον μήνα σε συναυλίες. Στην Ελλάδα δεν έχουμε αυτή την παράδοση, ούτε λειτουργούμε όπως οι άλλοι Ευρωπαίοι, αγοράζοντας εισιτήρια για μια εκδήλωση πριν από πολλούς μήνες. Εμείς θέλουμε να είμαστε πιο ευέλικτοι, να αποφασίσουμε την τελευταία στιγμή πού θα πάμε και αν θα πάμε. Παρ' όλα αυτά διαμορφώνεται και στην Ελλάδα ένα νέο κοινό. Οι νεαρές ηλικίες δείχνουν μεγάλο και ειλικρινές ενδιαφέρον για τον σύγχρονο πολιτισμό».

Όλα αυτά τα χρόνια θα έχετε βαρεθεί, υποθέτω, να απαντάτε στην ερώτηση πώς μια γυναίκα επιβάλλεται σε έναν ανδροκρατούμενο χώρο όπως αυτός της διεύθυνσης ορχήστρας. Εγώ θα σας ρωτήσω αλλιώς: Έκουν περάσει οι εποχές που το επάγγελμά του μαέστρου

θεωρούνταν αποκλειστικά ανδρικό επάγγελμα;

«Φυσικά! Πριν από 20-30 χρόνια είχαν γίνει οι μεγάλες "μάχες", με τις γυναίκες του χώρου να προσπαθούν να σπάσουν τα ταμπού και να επιβληθούν. Εγώ δεν έχω συναντήσει ποτέ προβλήματα, δεν έχω ζήσει ποτέ διακρίσεις επειδή είμαι γυναίκα. Και δεν ήμουν ποτέ η μοναδική γυναίκα, πάντα υπήρχαν και άλλες γυναίκες είτε στις τάξεις διεύθυνσης ορχήστρας από όπου έχω περάσει, είτε στα masterclasses, είτε στους διαγωνισμούς. Θεωρώ πως τώρα για το νερό έχει μπει στο αυλάκι. Πάντα θα υπάρχει δρόμος να διανύσουμε, όμως – και αυτό είναι καλό να το γνωρίζουν οι νέες γυναίκες που θέλουν να ασχοληθούν με τη διεύθυνση ορχήστρας – ο δρόμος έχει ανοίξει. Όλα είναι θέμα θέλησης, δουλειάς, επιμονής, ταλέντου και χαρίσματος, ανεξαρτήτως φύλου».

Κοιτώντας τη μέχρι στιγμής πορεία σας, επιβεβαιώνετε πως ήταν η σωστή απόφαση να γίνετε μαέστρος;

«Ναι! Αργήσα να καταλήξω. Ξεκίνησα ως πιανίστρια, πήρα δίπλωμα στη Ζυρίχη πάνω στο σοσιαλτικό πιάνο, σπούδασα μουσικολογία, έχω παίξει πολλή μουσική δωματίου, έχω συνοδεύσει τραγουδιστές, έχω κάνει competition στην όπερα, έχω παίξει εκκλησιαστικό όργανο... Διήνυσα μεγάλη πορεία ώσπου να φτάσω εδώ, νομίζω όμως πως αυτός ήταν ο σωστός δρόμος για εμένα. Επρεπε να αποκτήσω όλη αυτή την εμπειρία για να μπορέσω να πάρω την απόφαση και να ασχοληθώ με τη διεύθυνση ορχήστρας. Από τη στιγμή που πήρα την απόφαση δεν το μετάνιωσα ούτε λεπτό. Νιώθω πως αυτό είναι το σπίτι μου, ο χώρος όπου μπορώ να κινούμαι ελεύθερα, με φυσικότητα. Είναι πολύ σημαντική η αίσθηση πως ό,τι κάνω βγαίνει αβίαστα – δεν εννοώ χωρίς κόπο, εννοώ φυσικά. Αυτή η αίσθηση είναι για εμένα, κάθε φορά που βρίσκομαι στη σκηνή, κάθε φορά που στέκομαι μπροστά σε μια ορχήστρα, η επιβεβαίωση πως έκανα τη σωστή επιλογή».